ئەرکی پەروەردەکاریی هونەری کاریکاتێر ... هەندرێن خۆشناو

کاریکاتێر بە سروشتە ڕەخنەگرانەکەی، دیاردەیەکی نەرێنی چارەسەردەکات، ئەگەر هەردوو جۆری کاریکاتێری گاڵتەجاڕی و پۆرترێت بەلاوەنێین، کە بە دوو جۆری بنەڕەتی لە جۆرەکانی کاریکاتێر ناژمێردرێن، سەرەڕای ئەمەش هەردوو جۆرەکە لەوانەیە چەندین نیگار لەخۆبگرن کە سروشتی ڕەخنەگرانەیان هەیە. ئەو سروشتە ڕەخنەگرانەی کاریکاتێر دەبێتە هۆی بەراوردکردنێك لەنێوان دیاردە نەرێنییەکان و پێچەوانەکەیاندا، بەردەوام هەڵسەنگاندنی دیاردەیەکی نەرێنی، نەرێنی دەبێت، واتە کاریکاتێر ڕەخنە لەو دیاردەیە دەگرێت و بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ یان ناڕاستەوخۆ داوای وەستان لە دژیدا دەکات، ئەمەش دەبێتە هۆی پەروەردەکردنی جەماوەر لەسەر دژایەتیکردنی دیاردەی نەرێنی، ئەم پەروەردەیەش لەوانەیە دژ بە کەسێکی دیارکراو بێت، وەکو زنجیرە کاریکاتێرەکانی (ناست) (پاشا توید)، کە کاریکاتێریستەکە تێیاندا ئابڕووی پارێزگاری نیویۆرك دەبات، کە بە گەندەڵی ناسراوبوو، هەروەها لە کاریکاتێرەکانی (دۆمیێ) (پاشا لویس فیلیپ)، هەروەها لە زنجیرەی (ناودارەکان)دا، و لەو کاریکاتێرە زۆرانەی دژ بە (ناپلیۆن بۆناپارت) و (ناپلیۆنی سێیەم) و (هتلەر) و (ستالین) و (ریگان) و زۆرێك لە سەرکردەکانی جیهان لە چەندین ماوەی مێژوویی جیاوازدا، لەوانەیە پەروەردەکەش ئاڕاستەکراو بێت دژ بە کۆمەڵێك، وەکو حزبێکی سیاسی، یان جۆرێکی تری گروپ و گردبوونەوە، یان نەژادێکی دیارکراو، یان دژ بە دەوڵەتێك، یان دیاردەیەکی دیارکراودا.

ئەوەی شایانی باسە لە کاریکاتێری سیاسیدا چەندین وریاکەرەوە هەیە کە جێگای پرسیارن، ئایا هەموو نیگارە کاریکاتێرییەکان پەروەردەی ئەرێنی بەڕێوەدەبەن؟ بۆ وەڵامدانەوەی ئەم پرسیارە، پێویست بە شیکردنەوەیەك و هاوکێشەیەکی سادە دەکات ئەویش، ئایا لە سیاسەتدا ئەوەی ئەرێنییە بۆ من، ئەرێنییە بۆ تۆ؟ بۆ نمونە ململانێی دوو حزب لەسەر دەسەڵات لە وڵاتێکی دیارکراودا، هەردوو حزبەکە هێرش دەکەنە سەریەکتری، ئەمە لایەنگری خۆی هەیە، و ئەوی تریش لایەنگری خۆی، ئەمە لەسەر حەقە، و ئەوی تریش لەوانەیە لەسەر حەق بێت، لێرەدا ئەرێنی و نەرێنی دیارکراوە، بە پشت بەستن بە بیروڕای جیاوازەوە، لەوانەیە ڕاست بێت و لەوانەشە چەوت بێت، زۆرجاریش ڕاستی و ناڕاستیمان بۆ بەدەرناکەوێت، تەنانەت دوای ماوەیەکی زۆریش، نەك

بە پشتبەستن بە پێوەری جێگیر و گشتی، بۆیە کاریکاتێر ئامرازێکی پەروەردەییە لەوانەیە بە دوو ئاڕاستەی دژ بە یەکدا بەکاربێت. هەرچەندە ئەوەی لەسەری پەروەردەکرابێت ئەرێنی بێت یان نەرێنی، لەگەڵ ئەوەشدا کاریکاتێر ئەرکێکی پەروەردەیی جێبەجێ دەکات، لە کاریکاتێری کۆمەڵایەتیش کارەکە ڕۆشنترە، لەبەرئەوەی ئەو بنەمایانەی کە هەڵوەستەکانیان لەسەر بونیات دەنرێن، لە دیاردەیەك یان دیاردەیەکی تر، بنەمای جێگیرتر و گشتگیرترن، زۆرجاریش هەڵوەستەی زۆرینەی هەر زۆری جەماوەرە، ئەو دیاردانەی کە کاریکاتێر ڕەخنەیان لێدەگرێت، ئەو دیاردانەن کە لەڕێ لادەرن لەو بنەما ئەخلاقیانەی کە کۆمەڵگا بە درێژایی هەزاران ساڵ دایناون، کە هەتاهەتایە بە دیاردەی نەرێنی دەمێننەوە، چونکە دەبنە هۆی زەرەر و زیانێکی زۆر بۆ کۆمەڵگا، لەو دیاردانەش بۆ نمونە بەرتیل، تاوانکاری، لەشفرۆشی، ئالودەبوونی خواردنەوەی مەی و مادە هۆشبەرەکان، هەڵئاوسان و گرانیی، زوڵم و زۆرداری، چەندین دیاردەی دیکەش. بەمەش کاریکاتێری کۆمەڵایەتی لە بواری جێبەجێکردنی ئەرکی پەروەردەییدا پلەی یەکەم دەگرێت، لە نێو جۆرەکانی تری کاریکاتێردا، لەبەر ڕۆشنی ئەو ئاماژانەی کە هەڵوەستە ڕەخنەییەکانی خۆی لەسەر بونیات دەنێت هەروەك باسمان کرد.

بەڵام لە کاریکاتێری پۆرترێت و گاڵتەجاڕیدا ئەرکی پەروەردەیی نیمچە وونە، لەبەر ئەو بۆلایەنیەی کە ئەو دوو جۆرە کاریکاتێرەی پێدەناسرێت بەرانبەر بە کێشە گشتیەکاندا، تەنیا ئەگەر چەند زیادکردنێکی تریان هاتە سەر، وەکو کاریکاتێرەکانی هونەرمەندی فەڕەنسایی (دۆمیێ) کە باس لە ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتیمانی دەکات، ئەو زیادکردنانەی کە دۆمیێ خستویەتیە سەر کاریکاتێرەکە، لە ڕەگەزە بنەڕەتیەکانی کاریکاتێر دانانرێت، خستنەناوی ئەم زیادکردنانەش شێوازێکی سیاسیانە بە کاریکاتێری پۆرترێت دەبەخشێت، بەم شێوەیەش ئەم جۆرەی کاریکاتێر دەتوانێت ڕۆڵێکی پەروەردەیی بگێڕێت، ئەگەر چەند زیادکردنێکی بخرێتەسەر، نزیکی بکەنەوە لە جۆرەکانی تری کاریکاتێری سیاسی و کۆمەڵایەتی.

ئەزموونی کازمی لە کوردستان! ... دهام سمکۆ

لە مێژووی سیاسی بزاڤی ڕزگاریخوازی گەلی کوردستان لە کۆنەوە تا ئێستا، هەموو ئەو کەس و لایەنە سیاسیانەی خەباتیان کردووە، هەوڵیانداوە بە بەکارهێنانی چەمکی نەتەوەیی و خۆشەویستی کوردستان و خزمەتکردنی کۆمەڵانی خەڵك، خەڵك لە دەورووبەری ڕەوتە سیاسیەکەیان کۆبکەنەوە‌، ناچینە ناو مێژوو، دەخوازم بە چاویلکەی ویژدانەوە و بە شێوەیەکی بابەتی، باسی دۆخی ئێستای هەرێمی کوردستان بکەم، کە پڕا و پڕن لە کەم و کوڕی و مەترسی، خەڵك ئێستا دەپرسێت، ئایا ئەو هێزانەی کوردستان بەڕێوە دەبەن، ئەگەر مەبەستیان خزمەتکردنی نیشتیمان و خەڵکەکەی بێت، چۆن دەکرێ دوای ئەو هەموو قوربانیدانە، ئەم دۆخە خراپە هەر درێژە بکێشێت، هەمووومان لە دوای وەڵامی ئەوەین: کەی بەرەو ئارامی دەچین و کەی بیر لە بنبڕکردنی کێشە دارایی و سیاسیەکان دەکرێتەوە؟.

ڕەنگە کەم جار لە مێژووی وڵات و نەتەوەکانی جیهان ڕوویدا بێت، وەك ئێستای هەرێمی کوردستان، کە تیایدا کۆمەڵانی خەڵك، دەسەڵات، ئۆپۆزسیۆن، ڕۆشنبیر، نەیار و دۆستەکانمان، هەموومان بە یەکەوە ددان بەوە‌ بنێین کە هەرێمی کورستان لەبەردەم مەترسی و ئاڵنگەری دژوار دایە، کەوتووینەتە ناو تونێلێکی تاریك، دیارە دانان بە هەڵە و کەم و کوڕیەکان فەزیڵەتە و وا دەکات بیر لە چارەسەرکردنیان بکەینەوە.

دۆخی هەرێمی کوردستان، لە ناوەخۆیدا لە نێوان بەرداشی دەسەڵات و ئۆپۆزسیۆن کەوتۆتە بەردەم نیگەرانی خەڵك، دەسەڵات خۆی ددان بەوە دەنێت کە چیتر ناتوانێ پاساو بهێنێتەوە و بە ڕوونی ئاماژە بە بوونی قەیرانی قوڵ دەکات، ئەوەتا بەشێك لە پێکهێنەرانی سەرەکی حکومەت بە ئاشکرا، بێ ئاگایی خۆیان لە هەندێ کەم و کوڕی دەردەبڕن کە زەقترینیان (کەیسی نەوتە) کە دوای ئەوەی ئابووری سەربەخۆی کوردستان ڕاگەیاندرا، مەترسی و شومیەتی و برسیەتی داباریە سەر هەرێمی کوردستان، ئۆپۆزسیۆنیش تا ئێستا بەرنامەیەکی ڕوونی نیە کە وەك پڕۆژەیەکی ئەڵتەرناتیڤ ببێتە جێگرەوە، دیارە ئەمەش لەوەوە سەرچاوە دەگرێت کە ئەزموونی کاری ئۆپۆزسیۆن لە ماوەی ڕابردوودا بێ ئاکام بووە و سەرکردەکانیان ددان بەو فاکتە دادەنێن، بە هەموو پێوەرەکان لەوە دەچێ ئەم دۆخە بەرگەی بێ باکیتر نەگرێت، هاوکات لەسەر ئاستی دەرەوە، ئێمە هەرچەندە وەك کەسیەتی (پاڕا دیبلۆماسی)

حیسابمان بۆ دەکرێت بەڵام لەبەر ئەوەی سەربەخۆ نین، نەمانتوانیووە یاریکەری سەرەکی هاوکێشە هەرێمی و جیهانیەکان بین.
ئەنجام بەوە دەگەین کە ئەم دەخە کەوتەتە بنبەست، لەبەروە دەپرسین:
ئایا ئەم دەخە تا کەی درێژە دەکێشێت، کەی و چۆن چارەسەر بۆ ئەم کێشانە دەدۆزرێتەوە؟ ئایا حکومەتی ڕزگاری نیشتیمانی چارەسەرە؟ یان هەڵبژاردنی پێشوەختە؟ یان پێکهێنانی حکومەتێکی کاتی لە کەسە بێهەڵزەکانی حیزبەکان؟ یان لە کەسانی تەکنۆکراتی نیشتیمانی و جێگەی ڕەزامەندی هەموو لایەنە سیاسیەکان و کۆمەڵانی خەڵکیش بێت؟.
لە کەس شاراوە نیە، ئەمڕۆ خەڵکی عێراق دوای ئەوەی خۆپیشاندانیان کرد، کە بە بەراورد بە ئەمڕۆ ڕەنگە دەخیان باشتر بوو بێت، حکومەت گۆڕدرا، کازمی هاتە سەر کار، کازمیەك کە نە کەسێکی ناسراو بوو نە خاوەن کورسی پەرلەمانی بوو نە حیزبێکی سیاسی لە پشتی بوو، پێمان خۆش بێت یان نا کازمی لە ئەمڕۆدا تا ڕادەیەك بۆتە مایەی ئومێد بۆ خەڵکی عێراق، بە بوێرانە دەست بۆ هەندێ مەلەف دەبات کە ڕەنگە ئایندەی خۆی بخاتە مەترسی بەڵام هەر بەردەوامە، ئەوەندەی چاودێری ڕای گشتی هەرێمی کوردستانم کردووە گەیشتوونەتە باوەڕێك کە پێویستیان بە کەسایەتیەکی وەك کازمیە، لەبەروە خەڵکی کوردستان بیر لەوە دەکاتەوە کە ئایا گواستنەوەی ئەزموونی کازمی بۆ کوردستان، دەتوانە کوردستان بەرەو کەناری ئارامی ببات، لەوەش گرینگتر ئایا کەسایەتی وەك کازمی لە کوردستان هەیە؟ ڕەنگە هەڵبژاردنی پێش وەختەی پەرلەمانی عێراق وەڵامی ئەو پرسیارەمان بداتەوە؟.

دهام سمکۆ/ مامۆستای زانکۆ

قاوەیەك لەگەڵ فەیروز ... عەبدوڵا ساڵح

ڕۆژی 1 / 9 / 2020 ئیمانویل ماکرۆنی سەرۆکی فەرەنسا بۆ دووەم جار، دوای کارەساتی تەقینەوەی بەندەری بەیروت، سەردانی لوبنانی کرد ، ناوبراو یەکسەر لەفڕۆکاخانەوە بۆ قاوە خوارنەوەیەك ، وەك خۆی ڕایگەیاندبوو ، ڕووی کردە ماڵی هونەرمەندی ناوداری لوبنانی خاتوو فەیروز ، ئەم بازدانە بەسەر ڕێوڕەسمی پرۆتۆکۆلدا پەیامێك

بوو بۆ گەورە بەرپرسانی ئەو وڵاتە و بازدان بوو بەسەریاندا . ئەم سەردانە باس وخواسی زۆری لێكەوتەوە و بوو بە خۆراكی سەرەكی ڕاگەیاندنەكان، بەتایبەتی سۆشیال میدیا ڕۆژنامەكان، و ئاكام وبەركەوتەكانی تا ئەمڕۆش بەردەوامە .

جیا لەهەر ئامانجێكی سیاسی كە ماكرۆن بەدواوەیەتی لەم سەردانەیدا بۆ لای فەیروز ،كە ئەمە مەبەستی ئەم نوسینەی من نیە، سەردانێك بوو لە بارودۆخێكی سەختدا كە ئەمڕۆ لوبنانی پیا تێدەپەڕێ، لوبنانێك كە بەدوای ساڕێژ كردنی برینە قوڵەكەوەیەتی، ئەو برینەی لە‌ ئەنجامی ئەم تەقینەوە گەورەیەی بەیروت بەر جەستەی كەوتوە و ئەو تەنگژەی ئابوری وسیاسی وكۆمەڵایەتیەی دەیان ساڵە، لەئەنجامی سیاسەت ودەسەڵاتی تایفەگەری تاقمێكی تفەنگ بەدەستی شەڕی ناوخۆی لوبنان، بەدەستیەوە دەناڵێنێ ، سیاسەتێك كە ئەم وڵاتەی، بەتایبەتی دوای ئەم تەقینەوەیە ، بەرەو هەڵدێرێكی نادیار و ترسناك بردوە .

هونەر ، بەهەموو بەشەكانیەوە پەیامێكی مرۆڤ دۆستیە، ئەركی هونەرمەند گەیاندنی ئەو پەیامەیە ، سوارەی ئیلخانی زادە لەبەیتی سەیدەواندا ئاوا باسی هونەر دەكا: (بەلای منەوە كۆمەڵ بەوكەمایەتیە ناڵێن كەسودێكیان هەیە جیا لەسودیگشتی وە هونەرێكیان هەیە بەپێچەوانەی هونەری كۆمەڵ ،چینی پێكهێنەر واتە ئەو كەسانە كە زوربەن و هەمیشە ڕوویان لە ژیانی مرۆڤایەتی وبەرز كردنەوەی پلەو پایەی ژیانی ئینسانیە… ئەوانن كە هونەریان ئێسك سوك ولەدڵ نزیك وخوێن شیرینە) .

پێم وایە كەس نیە نكولی لەوە بكا كە هونەرمەندی گۆرانی بێژی بەناوبانگ، خاتوو فەیروز، ئەم پەیامەی تا ئاستێكی باش گەیاندوە ، كەم وا هەیە عاشقانی هونەر وگۆرانی ، بەزمانی عەرەبی، سەرەتای ڕۆژەكەیان بەدەنگە بەسۆزەكەی فەیروز دەست پێنەكا ، كاركردی ئەو دەنگە سیحراویە ، نەك تەنیا لای عەرەب زمانەكان ، بەڵكو تا گۆشەو كەناری بەشێكی بەرچاو لە وڵاتانی جیهانیش ڕۆشتوە و خاوەنی دەنگەكەی كردۆتە شایستەی ڕێز وخۆشەویستی ، دەنگێكی دەگمەن كە پێم وایە دووبارە بوونەوەی لە كورت ماوەدا ئەستەمە .

مێژووی ژیانی ئەم هونەرمەندە ئەوەمان پێدەڵێ كە بەردەوام نەیویستوە پێشوازی لە پاشا وسەرۆكەكان بكا ولەنزیكایەتی لێیانەوە خۆپارێزی كردوە ، بەتایبەتی ئەوانەی عەرەب زمان، چەندین جار داخوازی ئەوانی بۆ دیدار ڕەتكردۆتەوە ، هەربۆیە ڕازی بوونی بەپێشوازی لە ماكرۆن لەماڵەكەی خۆیدا بۆ قاوە خواردنەوەیەك، لە

ڕووی مەعنەویەوە ، شانازیەکی گەورەیە بەخشیویەتیە ئەو سەرۆکە و خەڵاتێکی پڕبەهایە بۆ ماکرۆن، بەر لەوەی ناوبراو باڵاترین خەڵات ومیدالیای فەرەنسای پێببەخشێ . لێرەدا پرسیارەکە ئەوەیە کام خەڵات ومیدالیایە پڕ بەهاترە !؟ ئەوەی هونەرمەند دەیبەخشێتە سەرۆك یا پێچەوانەکەی ؟ ماکرۆن بەپێی خۆی چۆتە ماڵی فەیروز و ئەو نەچۆتە کاخی سەرۆکایەتی فەرەنسا ! ئەم پەیامە پێمان دەڵێ کە باڵای هونەر کاتێك دەکەوێتە بەردەستی هونەرمەندێکی شایستە بەو هونەرە، هەمیشە بڵند تر وبەرزترە لەباڵای سیاسەت ، ئەویش کام سیاسەت ؟ با نەچمە نێو ئەو بوارەوەو و وەڵامەکەی بۆ ئێوەی خوێنەر جێبهێڵم !

ئەم هەڵوێستە بەناچاری ئەوەمان بیردەخاتەوە کاتێك بەشێك لەوانەی لەسەر هونەر هەژمار دەکران چۆن چۆنی چنگ لەسەرشان، بەفیتویەك، بەرەو کاخەکانی سەدام دەڕوشتن لەپێناو چەنگێك پارە، هەندێکیان ئێستاش لە ژیاندا ماون، چۆن دەکرێ ئەوانە بە جەواهیری و فوئاد سالم ، وەك نمونە ، بەراورد بکرێن، مێژوو لە دوتوێ خۆیدا ئەو هەڵوێستانە فەرامۆش ناکا !! ئەم جۆرە هونەرفرۆشانە ، بە جیاوازی بوارەکانیان ، گۆرانی ، مۆسیقا ، ئەدەب ، وێنەکەشان ، شانۆگەری ،.....هتد ، تەنانەت ڕۆژنامەنوسیشی لەگەڵدا بێ، بەداخەوە ویژدان فرۆشی و قەڵەم فرۆشی دەکەن ، کەم نین ئەوانەی لەکوردوستانەکەی لای خۆشماندا ئەوبازاڕەیان بەگەرمی ڕاگرتوە !

دووبارە ئەم هەڵوێستە مەبدەئیەی فەیروزی هونەرمەند پەیامێکە بۆ هەموو ئەو دەسەڵاتدارانەی بەزۆر خۆیان بەسەر کورسی دەسەڵاتەوە چەسپاندوە ، بەتایبەتی لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست، ولەوانەش کوردوستانەکەی لای خۆمان، پەیامەکە لە دووتوێ خۆیدا دەڵێ : باڵای هونەری ڕاستەقینە ، هونەرێك کە دەرد وئازارەکانی کۆمەڵ ڕەچاو بکا وهەڵیانداتەوە ولەگەڵیا بژی و دەست بخاتە سەر برین وئازارەکان وڕێگا چارەیان نیشانبدا، زۆر بەرزتر و وبڵندترە لە ((تەخت وعەرشی)) دەسەڵاتداریەتی ئێوە .

بەڵێ ئازیزانم ، ئەوە فەیروزە، بەدەنگە بەسۆزەکەی شوێنێکی لەنێو دڵی جەماوەرە بەرینەکەیدا کردۆتەوە ، بەڵام هەڵوێستە دروستەی دواییشی ئەوەندەی تر ئەو جێگایەی قایمتر کرد ، ئەوە فەیروزە شادی خۆشی دەخاتە دڵانەوە، بۆیە مەحاڵە بەراورد بکرێ بەو ((عەرشە فشەڵەی)) لە پێناو مانەوەو بەردەوامی خۆیدا دڵان هەڵدەقرچێنێ وئاواتەکانیان دەخاتە ژێر گڵ .

عەبدوڵا ساڵح

2020 / 9 / 7

یەکێتی و پارتی و خیانەت … شووشان مستەفا

لەناو کەلتور و فەرهەنگی هیچ وڵاتێکدا ووشەیەك نادۆزیتەوە ناشرینتر و قێزەونتر بێت لە ووشەی (خیانەت)، خیانەت بەمانای نەبوونی ئاکار و ئەخلاق دێت، پشتکردنە لەبەرژەوەندی گەل و نیشتیمان لەپێناو بەرژەوەندی تایبەتی خۆت، خیانەتکاران داماڵراون لەبەها مرۆیی و ئەخلاقییەکان، نامۆن بە ووشەی شەرەف و کەرامەت، ئەمانە تەنها بیر لە بەرژەوەندی و قازانجی خۆیان دەکەنەوە، ناشرینترین و قێزەونترین ڕێگا دەگرنەبەر بۆ گەیشتن بەئامانج و مەرامەکانیان.

ئەگەر لەمێژووی پارتی و یەکێتی، وردبینەوە، کە خۆیان بە نوێنەری کوردایەتی دەزانن، ئەوەمان بۆ دەردەکەوێت کە لەزۆر وێستگەدا خیانەتی گەورەی نیشتیمانیان بەرامبەر گەل و نەتەوەکەیان ئەنجامداوە، چەندین شەڕی ناوخۆییان کردووە، هەزاران ڕۆڵەی بێگوناحی کوردیان بەکوشت داوە، هەزاران خانوویان رووخاندووە و سەدان ڕەز و باخی هاوڵاتیان سوتاندووە، ئەم دوو هێزە شوێنێك نەماوە بەشەڕی ناوخۆ و هێنانی سوپای ئێران و تورکیا و عیراق وێرانیان نەکردبێت، جگە لەوە دەستی سوپای داگیرکەرانیان واڵا کردووە کە تەسفیەی نەیارانی خۆیان بکەن لەهەرێمدا و خەباتکارانی کوردی پارچەکانی تر شەهید بکەن، ئەمانە خیانەت لەدوای خیانەت پیشەیانە، نەك شۆڕشگێڕ و قارەمان نین بەڵکو ڕێویەکی ترسنۆکن بەرامبەر شێخ و ئاغا و سوڵتانەکانیان، لەکاتێکدا بەرامبەر گەلەکەیان لەپێستی شێردا خۆیان دەنوێنن.

دەسەڵاتدارانی کورد هەمیشە وەکو شۆرشگێرێکی دڵسۆز و قارەمانێکی بۆ وێنە خۆیان پیشانی گەل و نیشتمانەکەیانداوە، بەڵام کاتێك لەمێژووی خەباتیان دەڕوانێت، بۆت دەردەکەوێت ئەمانە سێ بەشی ئەو فیشەکانەی کە لەتفەنگەکانیانەوە هاتۆتە دەرەوە لەجیاتی دوژمن، ناویانە بە سنگی براکانیانەوە، ئەم خائین و خاك فرۆشانە بەردەوام خۆیان بەخزمەتکاری گەل و نیشتمان دەناسێنن و باسی نەزمی نوێی کوردایەتی و کوردبوون دەکەن، لەکاتێکدا هەر کەسێ باسی کوردایەتی بکات، نابێت ئەمان باسی بکەن، چونکە ئەمان لەمێژە کوردایەتیان

زیندەبەچاڵ کردووە.
ئەگەر لەخیانەتی (31) ئاب بڕوانین، ئەوە تێبینی ئەوە دەکەین کە سەرۆکی پارتی دیموکراتی کوردستان تەنها لەپێناو مانەوەی حوکمی بنامەڵەکەیدا گەورەترین دوژمنی میللەتەکەی کە حکومەتی بەعس بوو، دەهێنێتە هەولێر بۆ دەرکردنی یەکێتی و قەتڵ و عام کردنی لاوی ئەو شارە و شکاندنی سومعەی کورد و سوککردنی دۆزە ڕەواکەی، ئەم خیانەتە پەڵەیەکی ڕەش و قێزەونە بەنێوچەوانی ئەو بنەماڵەیەوە، چونکە لەپشتەوە خەنجەریان وەشاند لەو شەهیدانەی کە گیانی خۆیان بەخت کرد لەپێناو کوتای هێنان بەحوکمی بەعسی دڕندە لە کوردستان.
بەهەمان شێوە لە 16 ئوکتۆبەردا باڵێکی سەربە یەکێتی نیشتیمانی کوردستان تەنها لەپێناو مانەوەی حوکمی بنامەڵەکەیان لەو شارەدا، حەشدی شەعبی و سوپای عیراقی دەهێننە سەر کەرکوك، بۆ دەرپەڕاندنی پارتی و داگیرکردنی ئەو شارە و دەرکردنی پێشمەرگە، بەمەش پەڵەیەکی ڕەش و قێزەون دەکەنە نێوچەوانی بنەماڵەکەیان.
سەرانی کوردایەتی لەدوای خیانەتی 31 ئاب و 16 ئوکتۆبەرەوە، خەڵکی کوردستانیان کردووە بەکائینێکی بێ دەنگ بەزەبری هێز و تیرۆر و ترس و تۆقاندن و زیندانی کردن و ئەشکەنجەدان لەلایەن شەلاتی و جەلادەکانی هەردوو بنەماڵەوە، بەڵام لەژێر باڵی ئەو بێ دەنگییەدا شەپۆلێکی گەورەی تووڕەیی بوونی هەیە، کە پێویستی بە ڕێکخستنێکی تۆکمەی نهێنی هەیە، بۆئەوەی لەکات و ساتی خۆیدا بتەقێنرێتەوە و ئەم هەرێمە لەپوش و پەلاشی هەردوو بنەماڵە پاك بکرێنەوە و ژینگەیەکی دیموکراسی ڕاستەقینە بهێنرێتە کایەوە تا مرۆڤەکان لەم بەشەی کوردستان بەسەربەرزی و ئازادییەوە بژین، دڵنیابن ڕۆژێك ئەمە هەر ڕوودەدات خۆتان و بنەماڵەکانتان، سامان و دەسەڵاتتان دەکەونەبەر سزای گەل و نیشتیمان.

«ئازادی بۆ هەمووان»

شووشان مستەفا

بەدەستم بێ … جەزا شێخانی

بەدەستم بێ
هەرچی وشەی شرین هەیە
بینووسم و بیئاڵێنم
لەگەردنت
دووعای خۆشبەختیت بۆ ئەکەم
ڕەبی نەیبینم
مردنت
بەدەستم بێ
ئەو کیژانەی لەتۆ ئەچن
شاربەدەری شاریان ئەکەم
هەربۆئەوەی خۆت شاجوان بیت
تاجی شکۆت لەسەربکەم
بەدەستم بێ
هەرچی دەرد و بەڵا هەیە
کەبۆتۆدێ
لەخۆم کەوێ
ئەی پایتەختی دڵی دڵم
ڕەبی قەزات
لەمن کەوێ
بەدەستم بێ
ئەو شەقامەی پێدائەچی
تەواو شوشە ڕێژی بکەم
ئەی لەدڵا شرینەکەم
قەد حەزناکەم لەدەستت دەم
بەدەستم بێ
بەمانشێتێکی زۆرگەورە
وڵات ئەکەم بەناوتەوە
ئەتکەم بەخۆشترین ئاواز
هەموو دەمێ ئەتڵێمەوە
بەدەستم بێ
دەرگای ماڵت کلیل ئەدەم
قەدحەزناکەم تۆ بێیتە دەر
تۆ لەم هەست و نەستە دەگەی
شادەمارم ئەی تاجی سەر

لەدەستم دێ
من تۆبکەم بەو ڕۆمانەی
جیهان بەدوایدا بگەڕێ
بتکەم بەو چیرۆکە جوانەی
تەواوکەری مەم و زین بێ
لەدەستم دی
بۆکوێ ڕۆیشتی
پڕی بکەم لەئارامی
هێزی گیانم
گیانی گیانم
بۆ ئەوەندە خان و مانی
بەدەستم بێ
ناوت ئەنێم
پایتەختی شاجوانی وڵات
لەدڵەوە دووعا ئەکەم
ڕەبی دووربیت لەکارەسات
غیرەئەکەم
لەوجانتایەی لەشانتایە
ئەزانم هۆگرت بووە
ئەوقەڵەمەی لەدەستایە
لەزۆری تر غیرەئەکەم
قەڵەم لێوی نێو تاکەکەت
قاوەی تاڵی فنجانەکەت
ئەو سەرینەی بۆ پشووە
مانگ بەوهەموو نیگایەوە
لەتۆچووە
بەدەستم بێ
ناوت ئەنێم
پایتەختی شاجوانی وڵات
لەدڵەوە دووعا ئەکەم
ڕەبی دووربیت لەکارەسات

جەزا شێخانی.

ماڵی مێروولەکان...کورتە چیرۆک– نووسینی/ئەحمەد کامەران

رۆژێکیان ،کۆمڵێک مێروولە کۆدەبنەوە لەنێوان خۆیاندا،کۆبوونەوەی ئەو کۆمەڵە مێروولەیە،سەبارەت بەبوونیاتنانی ماڵێکی بچکۆلانە بوو بەخۆیان، بۆ ئەوەی تێیدا بحەسێنەوە ،چیتر دەربەدەری هیچ شوێنێک نەبنەوە.

★★★

پاش تەواوبوونی کۆبوونەوەکەیان ،راستەوخۆ مێروولەکان دەست لەنێو دەستی یەکتردا دەنێن و ،بڕیاری درووسکردنی خانوەکەیان دەدەن، بەڵام لەناکاو ، یەکێک لە مێروولەکان ، بەرووخسارێکی غەمبارو کزەوە،دەڵێت: باشە ئێمە خۆ کۆمەڵە مێروولەیەکی لاوازین ،چۆن ئەتوانین ،ماڵێک بۆخۆمان درووست بکەین؟ مێروولەیەکی تر ،کە بە مێروولە گەورە ناسرابوو،وەڵامی مێروولەی هاوڕێی دایەوەو وتی: ئێمە ئەگەر لەپشتی یەکتر بین و باوەڕمان بەخۆمان هەبێت،ئەوە هیچ کاتێک لاواز نابین،ئەی مێروولەی هاوڕێم،هیوادارم هیچ کاتێک خۆت بەلاواز نیشان نەدەیت،چوونکە هەرکاتێک خۆت بەلاوازی بینیەوە لەبەرامبەر ئەم ژیانەدا،ئەوە تۆ سەرەنجام ئەبیتە کەسێکی دۆڕاو، بۆیە داوات لێ دەکەم ئەی مێروولەی بچکۆلە هەمیشە باوەڕت بەخۆت هەبێت و بتوانێ زاڵبیت بەسەر هەموو بەربەستەکانی ژیان.

★★★

مێروولەکان توانییان ، بەماوەیەکی کەمدا،ماڵە بچکۆلانەکەیان ، تەواو بکەن ،ئیتر لەپاشان بە ئازادانە لەنێوی دا حەسانەوە،هەروەهاچیتر ژیانیان وەکو پێشووتر نەدەما،کەهەر جارەو کۆچیان دەکرد بوشوێنێکی نادیار.

★★★

ساڵان تێپەڕی بەم کۆمەڵە مێروولە بەختەوەرە،کەتوانییان لەخانوە بچکۆلانەکەیان بەخۆیان بەختەوەرو دڵخۆش بژین و ژیانی رۆژانەی خۆیان بە ئاسایی بەڕێ بکەن، بەڵام لەناکاو ،کارەساتێکی سرووشتی روودەکاتە ناوچەی ئەم کۆمەڵە مێروولە بەختەوەرانە،هەربۆیە سەرەنجام بەهۆی ئەو کارەساتە سرووشتیەوە،ماڵی مێروولەکان بەتەواوەتی دەرووخێنرێت،ئەمەش وا لە مێروولەکان دەکات،کە ئیتر بێ هیوا بن لەوەی کە بتوانن جارێکی

دیکە هەستنەوە سەرپێیەکانی خۆیان . بەڵام مەروولە گەورەکەی ناویان،راستەوخۆ ،فرمێسکەکەی نێوچاوی دەسڕێتەوەو ،لە پاشان هەموو مەروولەکان کۆدەکاتەوەو پێیان دەڵێت:ئێستا کاتی گریان نییە،ئێمە نابێت بە هیوا بین،چوونکە بێ هیوایی چەکێکی زۆرمەترسیدارە بۆ ژیانمان ، بۆیە پێویست ناکات ئیتر ئێمە بێ هیوا بین ،لەکاتێکدا کە هەموومان پێکەوەین، بۆیە دووبارە بەیەکەوە ،هەوڵ و کۆششی خۆمان ئەدەینەوە بۆ درووسکردنی خانوویەکی دیکەو ژیانێکی نوێتر بۆخۆمان.

***

-ئایا ئێوە لەگەڵم دەبن دووبارە هەستینەوە سەرپێیەکانی خۆمان و درێژە بەژیانمان بدەین،چوونکە ئێوە بەشێک بوو لە تاقیکردنەوەی ژیان کە رووبەرووی ئێمەی مەروولە کرایەوە، بەڵام ئێمە ئازاین و ئەتوانین لەسەرجەم تاقیکردنەوەکانی ژیان سەرکەوین…

-بەڵێ ئێمە لەگەڵت دەبین ، مەروولە گەورەکە…

-زۆرچاکە،هەربژی،سەرکەوتن بۆخۆمان.

***

مەروولەکان ،لەکاتێکدا، گەیشتنە ئەو باوەڕەی ،کە دەبێت لە ژیان دا بەهیوایەکی زۆر قووڵەوە بژین،چوونکە ژیان هیچ کاتێک بەدەی هیچ کەسێک نابێت کە ئارەزووی دەکات، بەڵام ئەوە هیواو ئومێدەکانن کە دەتوانن دەستمان بگرن بۆ رووبەروبوونەوە لەگەڵ سەختییەکانی ژیان…

کۆتایی…

لە تەما وەرە … شیعر/کاوە عوسمان عومەر

جێهێشتنی تۆ
چاوەکان دوو برینن
پاش هەڵکشانی لافاو
کۆکردنەوەی

پارچە ئاوێنەکان
ئاسنی
ڕزیوی دڵەکان
چاوی کوێری باخەکان
دیوارەکانیان لە نێوان
ڕوباری حەزەکان
هەڵکێشا، شاعیرێک
تا ئێستا خۆری نەدۆزیو□ تەوە
لقی داری شەوێک
بەسەر شەپۆلی ڕابردوو
هەمان شەونمی خۆکوژ
لەدەستی گوڵە هێر□ یەک
لە نەفرەت
ڕەنگاڵە لە چاو وون، هەمان
کۆستی لەدەستچوونی زەرد□ پەڕ
پاش
هاواری جێماوی منداڵێک
لە کۆڵانی نووری شارێک
تێکەڵ بە خەوو
ئەندێشەی خۆشبەختی لەدەستچوو

....
هێشتا مرواری وونی
ناو چاوتم نەدۆزیو□ تەوە
ئیبلیسی کۆچ
داویەتی بەسەرماو
سوار بەلەمی شینی سەفەری کردووم
خۆڵی بە جێماوی قسەکانی
پێش سەرماو سۆڵی
تەمەنێ، وەک سوتماکی جگەرە
کردمان بە بادا
ئێشکی کات
بۆ ئەو پیاوو ژنانەی
لەدەریاچەکان جەستەیان
لە گوڵ و گوڵزاری بەرائەت فڕیداو
ئێستا بوونەتە کۆیلەو ڕ□ بۆتی ماشینە
دەمامک ڕەشەکانی

فیردەوسە شەختە بەستوەکان
زوو یان درەنگ
بیری قازە پەمەیە لەدەستچوەکانی زەرد□ پەڕی
شارێکی کوژراو، لە نیوە شەوێک
لە گریان و بەفرو گوڵ و حەزی وون
ماچی بەجێماوی
ئەو پەریانەش
باڵیان بە سیانید و خەردەل سووتا
خەمی بەردبووی
ژنە تەنیاکانی
دوای لافاوی مەزنی نوحێکی نادیاریش
بەزۆر
بەکەشتی تەنیایی
بارکرا
تا چاو بڕ کات
هەوری گڕینە، تا چاو بڕ کات
ترسی چیایە لە جێهێشتنی هەڵۆ
تا چاو بڕ کات
ئاسکە سرکەکانی
تاریکیە
خۆیان نادەن بەدەستەوە
بۆ نێوڕێژنە ئەستێرەیەک لە نوسین
بۆن خۆش
وەک یەکەمین ماڵی جێهێڵراو
بەڵام چاوەکان دوو برینن
ئەبریسکێنەوە
بەسەر
ووردوخاشبوونی
پەیکەری مرۆڤە سەرهەڵگرتوەکان
هەڵپشکوتنی گوڵە لەیلەکەکانی دڵ
پاش ئەو□ ندەی
چەند سەدە لە مەرگی ئەرخەوانی
بە تابلۆی عێشقی تۆ، چاوەڕێم کرد
هەڵبەت نێوان تێکشکان و
لێتێکنەگەیشتن، لەوەی
من هەم بەوەی هەم
وەک تەم، وەک

کوڕی کەنار، ناشتەوێ
زیاتر پەرت بم
ناشمبینی، ناشتبینم
ئەوکاتەی گەردوون
لە خەوی شەرابیی
ئەستێرەکانی خۆیا سەرخۆشە
نێوان
هاتنە
جیهان و چونە دەرەوە
پەرژینی وشە هەیە
زەنگی بەدبەختی و وەرین
بەسەر
ڕوخساری ڵێڵ و قڵیشبردووی
پەری
سەر فوارەکانی ئەوسای
ماڵەکانی ئاو،
شار گزنگی ئاڵتونی شیعر
بوو، ئاڵتوون…
پاشان ڕۆژانی ئەوسا..
بە
فڵچەی
سپێدە
پێکەنینی پەڕی خەونەکانمانی
پێکێشران
ئەم برینە تازەیە
برینی جێهێشتن
و دابڕان
یەکناگرێتەوە
قەلە ڕەشە چەتەکان، چەتە قەلە ڕەشەکان
لە هەموو شوێنێکن
دارستانەکان سوتماک
جەستەی ماڵی ئاو، ئێستا ووشک، و گریان
و بیابان
لە هەڵکشانی ڕۆحی
زەریای پەمەیی شەویش
چیرۆکی
وێڵەکانی گەردوون کۆتایی نایەت

و بەیانیەکی تازەش
سنەوبەرێک
سمۆرەیەک بانگ ئەکاتەوە
شەمەندەفەرێک
خەوتوەکان ئەباتەوە
تونێلێک لە خەم
چەمێک پڕ ئەبێتەوە لە خوڕەی ئاوی سروشت
جانتاکان پڕ ئەکرێنەوە لە فۆتۆ و
یادەوەری ڕۆشتنە بێهودەکان
دورینەوەی
برینی سەر دڵە ڕەشبوەکان چەند ساڵی
تر بخایەنێ؟
تەنافی ژوانیش
لە هەیوانەکە
چۆل□ک□یەکی ماندوو
سەرگەردان وبرسی پێوەدیارە
هەریەکێک لە کۆچەرەکان
خێوێک لە ترسی جێهێشتن
دوای کەوتوە
ڕۆژمێری
وڵاتی فەنا
دەمێکە پەڕەکانی لێ نەکراوەتەوە
هەر لەسەر پەڕەی دوەمی
وەرزی هاوینی پارە
وەزی ناعیشق و بەڵا
خەو کەشتی سپیەو
ئافرەتە جەستە کراو بە ئاوێنە
شکاوەکان نابات
هیچ نەبێ
فەڕشی زەردی خۆر
جێێ هەموو ماڵە
فڕیوەکانی دەست
چەتەگەری
گورگەلە ڕەشپۆشەکەی شاری تیائەبێتەوە
بەس نیە خۆریش هەیە
پێڵوەکانمی شەو دائەخات
کاتێک فرمێسکی بارانی

ساڵە لەدەستچوەكان
بەسەر مۆمى كوژاوەى دڵى دايكە
شكاوەكان
لە باخچەى ئاسوودەيى
ئەبنەوە بە تنۆكە لم
ئەمشەو تۆش لەم زريانە ترسە
وەرە نێو تەمى دارستان
دڵنيا بە لە تەما چاو□□تم
من كوڕى كەنار
تۆكچى تەم
هيچ نەبێ
ئەمشەو
لە م باخچە وێرانە
تۆ لە خەوما بە
من لە خەوتا ئەبم

وێنەكە كارێكى هونەرى فۆتۆگرافەرى بەريتانى
(Adrian Campfield)
بە سوپاسەوە لە پەيجى فەرمى خۆى وەرگيراوە.

دوو ڕۆژ … سەردار جاف

ئەڵمانيا

لە بەردەمی داڵانی نیشتیمانەوەم
لە بۆن و بەرامەی شارم
هەر بە سورەتی دابڕان
سوێندی تەنیایی دراوم
گێژەڵوکە هەڵیکرد و حاڵی نەبووم
نە لە خۆم و نە لەو دیوم
لەم زەمەنی مەجمەرەدا ئاوا نابێ و
زۆر شێواوم
لە کام گێژەنی ئیشقەوە

پەڕە پەڕی دڵ دڕاوم
لە بەر دەرگای
شارە فڕیوەکەی ئاگر
چاوەنواڕم
پیاڵەی شەرابی هەنگوینیم بگاتە دەست
ئەو شاد خودە
حەسرەتی ژاری کوشندەی بە باڵای دووریما بڕی
لە ژوانی پڕ تاسەدا
هەڵدێراوی نهومی حەوتەمی وشەم
دوور لە باڵای
تووڕ دراوی نێو دووکەڵ و کوێرە ڕێگام
مەرگی بە قامەتی حەز و ویستم سڕی
لە پەنجەرەی
باڵەخانەی پڕ شنەوە
دەڕوانمە
بانێژەی ڕووتەن و گەرما
لە ئاست ساباتی بێ گەڵا
منی کزۆڵ ….. چاو بە ئەسرین
لە مەرقەدی زەندخانەی دا
بە ئاودامانی خاك دەکرێم
لە میحرابی گلەییدا
نوێژێ بۆ پاڕانەوە و تکا کردن دادەبەستم
تا پێڵوی چاوی هەڵێنێ
ئیتر بەس بێ
بەرەو پەتی قەنارەی دابڕان نەبرێم

2020 / 10 / 4

ڕوتانـــدنەوەی خەڵـــک بەنـــاوی

پشکنین و چارەسەری کۆرۆناوە ڕاگرن

ڕاگەیاندراوێک لە تۆڕی پاراستنی تەندروستی گشتییەوە بۆ ڕای گشتی

جەماوەری ئازیزی کوردستان
بەداخەوە ڕۆژ لەدوای ڕۆژ قەیرانی پەتای کۆرۆنا قوڵتر و ئاڵۆزتر و کوشندەتر دەبێ. بە دیوێکدا، قەیرانەکە دەرئەنجامی ڕووداوێکی سروشتییە لە شێوەی بڵاوبونەوەی ڤایرۆسێکی کوشندە. بەڵام بەدیوێکەی تردا، بەشێکی زۆری قەیرانەکە دروستکراوی دەستی دەسەڵاتی سیاسی و بازرگانەکانی کەرتی تایبەتی تەندروستین.
کوردستانیانی زوڵملێکراو
لاتان ئاشکرا هیچ ماڵێک لە وڵاتە ئازیزەکەمان نەماوە ئەم پەتا کوشندەیە ڕوی تێنەکردبێ. بەهۆی کەمتەرخەمی و گوێنەدان و نەزانیی دەسەڵاتی تەندروستی و سیاسییەوە، پەتاکە ڕۆژ لەدوای ڕۆژ لە تەشەنەدایە. مەخابن ژمارەیەکی زۆری ئازیزان و خۆشەویستانمان بەهۆی ڤایرۆسەکەوە لەدەستدا کە دەکرا ڕێگری لە مردنیان کرابا.
بەداخەوە دەسەڵات لە کاتێکدا شکستیهێنا لەوەی ڕێگری لە مردنیان بکا، لە پاش کەچی دوایشیان دەیەوێ لەڕێی وەرگرتنی پارەی قەبرانە تەنانەت لە مردنی ئازیزانیشمان قازانج بکا.
ئەوانەیشی کە هێشتا زوڵم و ناحەقییەکانی دەسەڵات و کۆرۆنا نەیکوشتون، هەمیشە لە بەردەم هەڕەشەی تاڵانکردن لە لایەن دەسەڵات و بازرگانەکانی تەندروستییەوە. دەسەڵاتی تەندروستی لە دەزگا فەرمییەکاندا کەوتوەتە وەزەی خەڵک و لە بەرامبەر پشکنینێکی کۆرۆنا دەیان هەزار دینار وەردەگرێ. هاوکات بواریشی بە بازرگانە چاوچنۆکەکانی تەندروستی داوە بە ئارەزوی خۆیان و گورگ ئاسا پەلاماری خەڵک بدەن و بەناوی پشکنین و چارەسەری کۆرۆناوە پارە لە خەڵک وەردەگرن.
نەخۆشە بەنازەکان
هاوڵاتیانی مافخوراو
پەتای کۆرۆنا کارەسات و بەڵایەکی سروشتی سەختە. ئەم بەڵایە جیاوازییەکی ئەوتۆی نییە لەگەڵ کارەساتە سروشتییەکانی دیکەی وەکو بومەلەرزە و لافاو…هتد. لەم کاتە ناخۆشانەدا کۆمەڵگا و دەسەڵاتە تەندروستەکان باوەشی پاڵپشتی بە یەک دەکەنەوە و بەبەرامبەر هاوکاری لەقەوماوان دەکەن. لەم ڕوداوە سەختانەدا ئەوەی بیری

لەناکرێتەوە پارە کۆکردنەوە و قازانجی ماددیە. وەرگرتنی پارە لە بەرامبەر پشکنین یا چارەسەری کارەساتێکی سروشتی لە بابەتی کۆرۆنا کت و مت وەکو ئەوە وایە داوای پارە لە کەسێک بکەی کە بەهۆی بومەلەرزەوە لەژێر خۆڵ و خاشاکدا بێ و ڕزگاری نەکەی تاوەکو بڕێک پارەت نەداتێ. ئەم ڕەفتارانەی دەسەڵات و بازرگانە تەندروستییەکان ئەوپەڕی نامۆڕالی و نابەرپرسیارێتییە و لە جیهاندا وێنەی نییە.

هاوڵاتیانی ئازیز

ئەوە وەکو هاونیشتیمانییەکی ئەم وڵاتە مافی خۆتانە بە بێ بەرامبەر و بە خۆڕایی دەستان بگاتە سەرجەم خزمەتە تەندروستییە سەرەتایی و سەرەکییەکان. پشکنین و چارەسەری درمەکی وەکو کۆرۆنا کە کارەساتێکی تەندروستی گشتییە بەشێکە لەو مافانەی ئێوە. ئەم مافانە لە هەمو یاسا و ڕێسا جیهانی و لۆکاڵییەکاندا چەسپاوە. بۆیە نابێ ڕێگە بدەین دەسەڵاتی سیاسی و تەندروستی و بازرگانەکانی بوارەکە ئەم خزمەتە سەرەتاییەش بکەنە سەرچاوەیەک بۆ ئەوەندەی تر دەوڵەمەندبونی خۆیان و هەژارخستنی ئێوە و خێزانە سەربەرزەکانتان.

تکاتان لێدەکەین لە بەرامبەر ئەم ناحەقی و دەستدرێژییە بە شەرمە بێدەنگ مەبن. دەنگی ناڕەزایەتی هەڵبڕن و داکۆکی لە مافە سەرەتاییەکانی خۆتان بکەن.

ئێمە لە تۆڕی پاراستنی تەندروستی گشتی پشت و پەنا و پشتیوانتان دەبین. بەڵێنتان پێدەدەین کە ئەوەی پێمان بکرێ درێغی نەکەین لە بەرگری لە ئێوەی بەشخوراو و زوڵملێکراو. دەنگی ئێوە دەگەیەنینە هەمو ڕێکخراوە نێودەوڵەتییەکانی تەندروستی و مافی مرۆڤ و نەتەوە یەکگرتوەکان.

هەروەها ئێمە پشتیوانیی لەو دکتۆر و کارمەندانەی تەندروستی دەکەین کە داوای خۆڕایی کردنی پشکنین و چارەسەری پەتای کۆرۆنایان کردوە و پێویستە هەمومان پێکەوە یەکگرتوبین بۆ سەپاندنی ئەم داخوازییە بەسەر حکومەتی هەرێمی کوردستاندا.

لە کۆتایشدا هیوای تەندروستییەکی باشتان بۆ دەخوازین.

سەربەرزی بۆ ئێوەی زوڵملێکراو.

سەرشۆڕی بۆ ئەوانەی کە مافە تەندروستییەکانی ئێوەیان زەوتکردوە و بە پارە پێتانی دەفرۆشنەوە.

تۆڕی پاراستنی تەندروستی گشتی

٢٠٢٠/٩/٧